

Ympäristöministeriö

28.6.2018

Viite: Kuuleminen saimaannorpan lisäämisestä Puruveden Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin

Asia: WWF Suomen lausunto saimaannorpan lisäämisestä Puruveden Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin

Puruvesi on ollut aikanaan saimaannorpan pesimäaluetta, mutta laji hävisi sieltä 1950-luvulla. 1980-luvulla alkaneen seurannan aikana norpan on tiedetty liikkuneen Puruvedellä melko säännöllisesti. Kymmenisen vuotta sitten sen havaittiin myös talvehtineen alueella.

Tänä keväänä Puruvedelle syntyi saimaannorpan kuutti. Lisääntyminen kertoo norppakannan vakiintumisesta Puruveden puolelle. Puruvedellä on norpalle hyvät lisääntymisolosuhteet ja näin erittäin uhanalaisen lajin kannan kasvulle hyvät edellytykset.

Saimaannorpan lisääminen Puruveden Natura 2000 -alueella suojeltavaksi lajiksi olisi pitänyt tehdä jo säännöllisten talvehtimishavaintojen alkamisen jälkeen noin kymmenen vuotta sitten. Nyt ensimmäisen poikasen syntymisen jälkeen saimaannorpan lisääminen suojeltavaksi lajiksi on ehdottoman välttämätöntä.

On odotettavissa, että tulevina talvina löydetään uusia lisääntymisalueita ja koko Puruveden Natura 2000 -alue on siten saimaannorpan suojelun kannalta oleellinen – ei pelkästään nyt löytynyt ensimmäisen kuutin syntymäluoto ympäristöineen.

Tietosuojalomakkeessa saimaannorppa on lajina lisätty, mutta **hämmästyttävää on, ettei lomakkeessa mainita sanallakaan saimaannorppaa uhkaavia toimia.** Puruvedellä verkkokalastus on perinteisesti ollut hyvin aktiivista ja saimaannorpan kuuteille verkot ja muut haitalliset pyydykset ovat ensimmäisten kuukausien ajan erittäin suuri uhka, kuten ministeriöissä hyvin tiedetään. Vähimmäismuodossaan tulisi uhan pienentämiseksi kirjata: **”Verkkokalastuksen uhkaa saimaannorpalle pienennetään samalla periaatteella kuin koko muulla saimaannorpan esiintymisalueella Saimaalla.” Käytännössä se tarkoittaa vapaaehtoisia sopimuksia ja tarvittaessa asetuksen avulla tapahtuvaa sopimuksettomien aukkopaikkojen kattamista.**

Puruveden saimaannorpat eivät ole kakkosluokan norppia, vaan niiden suojelun täytyy tapahtua samassa mittakaavassa kuin muualla Saimaalla.

Ministeri Tiilikainen totesi itsekin tiedotteessa 18.6.2018, että alueella elää vain 5-8 norppaa ja se on häiriölle altis populaatio. Riittävän laaja ja kattava kalastuskielto on siis ehdoton edellytys norppakannan kasvulle.

Tietolomakkeessa ei myöskään mainita ilmastonmuutosta uhkana. Senkin osalta tiedetään hyvin, että saimaannorppa on kärsinyt jo useana talvena lumettomista olosuhteista ja ainoastaan ihmisten kokoamat apukinokset ovat mahdollistaneet kuuttien selviytymisen. **Ilmastonmuutoksen uhkan lisääminen tietolomakkeeseen on siis hyvin perusteltua.** Saimaannorpan kannalta se voi olla myös yksi lisäargumentti, kun komissio miettii erilaisten EU-rahoitusmekanismien hyödyntämistä saimaannorpan suojelemiseksi tulevaisuudessa myös ilmastonmuutosta vastaan.

Maailman luonnon säätiö (WWF)
Suomen rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja (jari.luukkonen@wwf.fi)